

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzetta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vico delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . Lir 10.000
Letna inozemstvo » 15.000
Letna inozemstvo, USA dol. 18
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXI. - Štev. 37 (1570)

Gorica - četrtek, 20. septembra 1979 - Trst

Posamezna številka Lir 200

Ob začetku novega šolskega leta

(Govor tržaškega škofa
dijakom višjih srednjih šol
v Trstu)

Papež Janez Pavel II. in
tržaški škof Lovrenc Belčomi v bratskem objemu

Navdaja me mešano občutje veselja in resne odgovornosti ob tem prvem srečanju s slovensko šolsko mladino v Trstu, saj predstavljajo višje srednje šole eno največjih zavzetosti slovenske skupnosti v našem mestu in ker imam tu pred seboj slovensko mladino v lepem številu in si upam reči tudi posebno značilni del mladine.

Prisrčno in spoštljivo pozdravljam ravnatelje, učeno in neučno osebje. Z besedo, ki naj bo moj izraz hvaležnosti in vzpodbude, posebej pozdravljam sobrate katetete.

Seveda je moja beseda namenjena predvsem dragim dijakom in dijakinjam, čeprav bo zanimala tudi druge, mislim profesorje.

Moja beseda želi biti topla, preprosta in se dotakne bistvenega. Povzamem jo v en sam stavki: živo se zavedajte, kako in v kakšni meri vpliva šola na vaše bodoče življenje! Šola ne sme mimo vas, preko vas ali celo proti vam. Šola je za vas in mora biti vaša. Šola je dragoceno sredstvo za vaše človeško dozorevanje, nenačeljivo sredstvo za vaše družbeno vključevanje, vadnica, ki naj vas usposobi za boljšo službo človeku in za gradnjo zgodovine. Zaradi tega ne smete v šoli samo živeti, ampak živeti iz šole in jo napraviti za kraj pravega življenja. Rečem »pravega življenja«, ker šola razvija tri osnovne človekove razsežnosti: notranjost, medsebojne odnose in ustvarjalnost. Razvija notranjost po znanju, medsebojne odnose po sodelovanju in ustvarjalnost, da vzbuja vaše graditeljske moči.

Toda šola je vaša šele tedaj, ko jo odgovorno sprejemete v resnicu in svobodi.

Po definiciji je šola vzgojna ustanova. Vzgajati pa pomeni odkrivati v človeku vse skrite sposobnosti, ki jih je v naravo položil Stvarnik. Največja sila v človeku je njegova svoboda, ki pa je ukoreninjena in živi v resnici. Sam Kristus je dejal: Resnica vas bo osvobodila.

Vprašujem mlade: Ali poznate resnico o sebi in načrte svojega življenja? Ali gre vse, kar vam nudi šola, skozi to osnovno resnico kot zadnji kriterij vaše sodbe? Ali prehaja v vas vse po vaši svobodni zavesti?

Pa me boste morda vprašali: Kje naj najdemo idealni načrt za svojo osebo, po katerem bi oblikovali svojo bodočnost? To je najvišje vprašanje in prva dolžnost! Cvetec je najvišja vrednota v svetu. Uresničite vas samih mora biti vaše najvažnejše zanimanje, trud brez prestanka, lepotu in skrb vaše mladosti.

Dovolite škofu, da spregovori dokončno in čudovito besedo, ki vse odloča o vas in za vas. Gre za ime, ki ga poznate. To je ime prijatelja: Kristus! V njem je popolna resnica o človeku, je novi in popolni človek.

Mislite na to. Računajte s Kristusom. Resno in z ljubezni. Stopite preden z

vedrim, odprtim in pripravljenim srcem. Primerjajte se z njim. Še več. Predajte se mu. Morate po njem hrenjeti, skušajte se z njim srečati, trudite se, da ga boste bolj poznali in še bolj ljubili. V Kristusu je vaša najboljša, najbolj varna in srečna bodočnost. Kristus želi biti vaš veliki prijatelj. Stopite k njemu v solo. On je učitelj življenja. Z njim bo tudi šola imela več življenja.

To je moje voščilo, to je moje priporočilo, ki vam ga polagam na srce, to je moja molitev, s katero vam želim izprostiti luči in poguma za srečno šolsko leto.

Kam s krščanskim naukom?

Bilo je menda leta 1946 ali 1947. Stopil sem v razred, kjer so slovenski dijaki poslagali maturitetne izpise. Profesorica je spraševala kandidata o raznih stvareh. »Kaj pa Judje, kakšno vero so imeli? Študent je vedel povedati o Sircih, Egipčanih itd., a o Judih niti besede. »Kaj se niste učili pri verouku?« Študenta je bilo sicer sram, a odgovora ni znal. Misliš sem si: kaj bi študent odgovoril, kakšno vero imajo kristjani. Zaključek: takrat sem prvič in zadnjič šel k maturitetnemu izpitu. Prepričan sem namreč bil, da je profesorica dala omenjeno vprašanje, ker je med radovedneži videla tudi mene, duhovnika.

Na to »nedolžno« vprašanje se spomnim, ko slišim govoriti o potrebi ali nepotrebi verouka v šoli, in se mi zdi, da je s tem že dan tudi odgovor. Ali naj se mlađi ljudje o vsem mogočem in nemogočem učijo, a o tem, kar je božji Stvarnik naredil, ne bi smeli ničesar vedeti? O vseh malih in velikih možeh bi znali vse podrobnosti, o Kristusu Odrešeniku pa nč. O vseh moralnih in družbenih sistemih bi se moralci učiti, le Cerkve, njenega ustroja in nauka ne bi smeli poznati? Vsi smejo mladim boljšo bodočnost oznanjati in obetati, le duhovnik bi moral molčati?

BISTVENO POSLANSTVO CERKEV
Če smo kristjani, se moramo zavedati, da je bistveno poslanstvo Cerkve vsem ljudem oznanjati evangelij. Evangelizacija je posebna poklicnost Cerkve. Cerkve je zato tukaj, da evangeličira, se pravi, da pridiga in poučuje, da po njej prihaja do nas dar milosti, da grešnike spravlja z Bogom in da s sveto mašo, ki je živ spomin Kristusove smrti in poveličanega vstajenja, brez konca nadaljuje njegovo daritev. In Cerkve naj bi tega ne poučevala v šoli? Saj ta naloga in poslanstvo zaradi širokih in globokih sprememb v današnji družbi nikakor nista nekaj manj nujnega.

ODGOVORNOST SLEHERNEGA

KRISTJANA

Težave so in bodo, a s skupnim sodelo-

Sovjetski agenti za Cerkev

Poseben oddelok sovjetske tajne službe KGB ima nalogu vtihotapiti svoje ljudi v cerkvene ustanove, ne samo v vzhodnoevropskih deželah, temveč tudi na Zahodu. Oddelok ima svoj sedež v Varšavi, v njem pa so tudi agentje vzhodnoevropskih držav. Skupina, ki naj bi vtihotapljal svoje vohune v zahodnoevropske cerkvene ustanove, se imenuje »Orginfarm«, vodi pa jo častnik tajne službe Vasilij Gorelov, o katerem vejo povedati, da je bil svoj čas pravoslavni duhovnik.

Za agente, ki naj bi kasneje prodriči v Cerkve po svetu, obstajajo posebne šole. Taki, ki bodo delovali na latinskoameriškem območju, se pripravljajo v ukrajinskem mestu Feodosija, oni za ZDA in Kanado se šolajo v Moskvi, za Skandinavijo in Vel. Britanijo ter Nizozemsko pa v letonskem mestu Siguel.

Nedavno je na Zahod prešel kapetan KGB Aleksej Mjagkov in potrdil, da so omenjeni agentje že na delu. Izjavil je, da so po Cerkvah zahodne Evrope zanesljivi obveščevalci za KGB, imajo pa obenem nalogu, da v teh organizmih podprejo »mirovno prizadevanja« Moskve in jih zanje pridobjijo.

Omenjeni oddelki tajnih služb posvečajo veliko pozornost mladini, posebno seminaristom. Znano je, da češkoslovaška tajna služba vzpostavi stike s kandidati, ki bi radi stopili v semenišča. Tako se je zgodilo v Bratislavji. Tajna služba je ponudila bratislavskim semeniškim kandidatom, da jim bo »v pomoč« pri sprejemu v semenišče in še kasneje pri napredovanju v duhovniški službi, če jih bodo nudili informacije o profesorjih in sošolcih. Da se tajni službi taki poskuski v mnogih primerih tudi posrečijo, izhaja iz tega, da se je

za preteklo šolsko leto prijavilo za semenišča v Bratislavji 68 kandidatov, sprejeti pa so jih smeli le 30.

Podobni primeri so znani tudi iz Sovjetske zveze. Litvanski duhovniki so v zaupnem pismu obvestili apostolskega upravitelja škofije Kaunas o načinih oblasti pri izdajanju dovoljenj za vpis v semenišča. Kandidatov je dovolj, toda vpiše se lahko večinoma le taki, ki se poprej pismeno zavežejo za sodelovanje s KGB. Ta skupa pridobiti za sodelovanje že poprej po šolah dijake, ki bi prišli v poštev za študij teologije.

To prizadevanje tajne policije pa doživi pogosto neuspeh. Štirje seminaristi so se uprli, da bi pričali na obravnavi proti katoliškemu borcu za človekove pravice Viktorju Pjaktusu, češ da je govoril proti državne stvari in jih navajal v nemoralu. Vsi štirje semeniščniki so potem morali zapustiti šolo, Pjaktus pa je bil obojen (avgusta 1978) na 15 let ječe, taboriča in pregnanstva.

Izredno težavno je tudi stanje na Madžarskem. Tu so sicer vsi škofovski sedenji zasedeni, za razliko od češkoslovaške ali Sovjetske zveze. Toda verniki ne zaupajo svojim škofom. Madžarski cerkveni dostopanjšnik je pred kratkim izjavil, da le trije madžarski škofje od enajstih uživajo zaupanje ljudstva. Tudi madžarska tajna policija poskuša na podoben način kot druge pridobiti študente teologije za sodelovanje.

Kričeči primer takega »sodelovanja« predstavlja češki duhovnik František Hochmann, ki se je že za časa svojih semeniških študijev obvezal za sodelovanje s češkoslovaško tajno službo STB. Potem ko je bil zadušen novi red Aleksandra Dubčeka, so iskali funkcionarja za novo ustanovljeno »mirovno« gibanje čeških duhovnikov »Pacem in terris«. Izbira je padla na to dedaj nepoznanega Hochmanna, ki je opravljal službo na neki fari blizu Prage. Imenovali so ga za glavnega tajnika režimu vdanega gibanja.

Nekaj let je Hochmann opravljal v tej vlogi vse odkazane mu naloge s strani državnih organov. Po nekaj letih, ko se je stanje med češkoslovaško državo in cerkveno stranko nekoliko normaliziralo, je bil Hochmann »poplačan«. Imenovali so ga za kakonika in dobil je mesto dobro plačanega urednika edinega verskega lista »Katolické Noviny«, ki veljajo kot trobilo omenjenega »mirovnega gibanja« pri vernikih.

Vdiranje v cerkvene ustanove po tajnih agentih v vzhodni Evropi seveda ne velja samo za katoliško Cerkve. Pred kratkim sta v Londonu poročala dva pravoslavna duhovnika iz Bolgarije, arhimandrit Grgorij in nadškof Jakob, ki jima je uspel preteči na Zahod, o razmerah v pravoslavnih Cerkvi. Vse vodstvo bolgarske pravoslavne Cerkve je dejansko v rokah duhovnikov, ki so se zavezali služiti tajni policiji. Leta 1953 so obnovili bolgarski pravoslavni patriarh. Od njega sta se omenjena duhovnika izdvojila leta 1964, ker da »izdaja Cerkve komunistom« in ker je ravnanje patriarhata zunaj kanoničnega prava.

Za evangeličansko Cerkve pa je tipično odprto pismo češkega protestantskega pastorja Jana Simsa na predsednika tkm. »Praska krščanske mirovne konference« madžarskega luteranskega škofa Tótha. Simsa ne sme opravljati svoje pastorskne službe zaradi sodelovanja pri gibanju za človekove pravice »Listina 77«. Škofu Tóthu očita v pismu, da zaradi dozdevnega »mirovnega prizadevanja« Cerkvi samo škodo. Čas bi že bil, pravi Simsa, da Tóth omeni tudi preganjanje Cerkve na Vzhodu, namesto da se ukvarja samo z vprašanji sovjetske zunanjne politike.

■ V bližini letališča Cagliari-Elmas na Sardiniji je strmolagilo v nočnem poletu letalo DC 9 italijanske družbe ATI potem ko je treščilo v goru. Na letalu je bilo 27 potnikov in 4 člani posadke. Nesreča ni nihče preživel.

Sedanji slovenski trenutek

V št. 26 z dne 28. junija in št. 28 z dne 12. julija letos smo objavili dva članka, ki sta ponatis članka »Sedanji slovenski trenutek«, katerega je prinesel mesečnik »Naša luč«. Ta izhaja v Celovcu in je glasilo za slovenske izseljence. Sedaj je v »Naši luči« izšel še en članek, ki je nekako nadaljevanje prejšnjega. Med počitnimi so se namreč uredniki pogovarjali o objavljenem razgovoru z raznimi osebami iz matične domovine. Nekaj teh mnenj so objavili. Menimo, da bodo zanimali tudi naše bralce.

V odgovorih »intervjuancev« iz Slovenije se pogosto ponavljajo fraze »nihče prav ne ve«, Čemu tako previdne, nejasne sode? Ali ljudje doma res tako malo vedo o tamkajšnjem družbenem dogajanju?

Družbeno dogajanje in ljudje v njegovi službi so se že od nekdaj radi odevali v skrivnostnost. Tako imenovana socialistična družba se še prav posebno zavija v nju. O usodi družbe v Jugoslaviji odloča »avantgarda« delavskega rezreda v najožjem krogu redkih izbrancev in to praviloma tajno. Navadni občan je dokaj skromno obveščen o resničnih dogajanjih in o razmerju sil v najvišjih partijskih vojaških in državnih organizacijah. Kaj se je dogajalo v najbolj usodnih trenutkih povoje Jugoslavije (spor Stalin-Tito 1948, uvedba samoupravljanja, Rankovićev padec 1966...), izve povprečen državljan šele naknadno, v raznih »spominih in »zgodovinskih« feljtonih, ki imajo namen opraviti trenutno »zmagovito« partijsko linijo. Partija deluje še sedaj v bistvu ilegalno. Se zmeraj je stranka »zarnotnikov«, ki delajo za hrbotom občanov. Zaradi te družbenе neobveščenosti se bohotijo »čaršijske« govorice o raznih družbenih dogodkih in znanih ljudeh. Tako danes »nihče prav ne ve«, kaj se je zgodilo z Jovanko. In ljudje se sprašujejo, kolikšna je vrednost posameznika v tako imenovanem samoupravnem socializmu, če lahko brez slehne obrazložitve izgine celo žena državnega predsednika.

Morda je tudi v tej partijski zaprosti vzrok, da je opozicija v Jugoslaviji tako nebogljena?

Prav gotovo. Komunisti so se znali v preteklosti in se znajo še danes vse povsod vtihotapiti v najvažnejše družbene organizacije in izpodjetati »staro« družbo od znotraj. Današnja opozicija tega da sedaj še ni sposobna narediti, razlog za to je pa tudi prav ta zaprost partijske družbe. Vendar je treba reči, da je svoje nebogljene krive tudi opozicija sama: še vse preveč je njen poznavanje KP amatersko, premalo temeljito in znanstveno; neki družbeni sistem lahko izpodjeti samo, če ga temeljito pozna.

Vaša trditve o »zaprtiem« socializmu se ne ujemajo s toliko razglasano »odprtimo« samoupravnim socialistično družbo.

Kdor primerja življenje v Jugoslaviji z življenjem v drugih komunističnih deželah, dobro začuti razliko med »samoupravnim« in »realnim« socializmom: jugoslovanska družba je precej manj zaprta, kot so druge »socialistične« družbe, klub zadovoljanju po Karadjordjevu 1971. Vendar je tudi res, da je »samoupravna socialistična« družba, ki je ostala v glavnem omejena na gospodarsko področje in ni nikoli globlje zajela družbenega območja, v bistvu samolblažja in milejša oblika totalitarne enostranskega sistema. Jugoslovansko samoupravljanje uresničuje poleg nedvomno koristnih nalog tudi najvažnejše delo: zakriva, ohranja in utrjuje partijski monopol nad oblastjo. Ves samoupravni oziroma delegatski sistem nadzoruje partijo. Vse glavne smernice za družbeno življenje odloča ona in sicer od zgoraj navzdol. Partija se ne meni za »samoupravne sporazume, določbe in zakone«, če se ne ujemajo s trenutno partijsko linijo. Vse družbene organizacije soše vedno samo »transmisijsko« ustanove, ki morajo dejansko delati to, kar je povšeči partiji. Najbolj kričeč primer tega iz zadnjega navzdol. Partija se ne meni za »samoupravne sporazume, določbe in zakone«, če se ne ujemajo s trenutno partijsko linijo. Vse družbene organizacije soše vedno samo »transmisijsko« ustanove, ki morajo dejansko delati to, kar je povšeči partiji. Najbolj kričeč primer tega iz zadnjega navzdol. Partija

Novo ozračje v slovenski Cerkvi

VEČ NOTRANJE JASNOSTI IN SVOBODE

Očiščena v preizkušnji, materialno uboga, odmognjena od političnih bojev, je danes slovenska Cerkev notranje mnogo bolj svobodna. Cerkev ima to veliko prednost, da so vsi ali vsaj večina njenih članov svobodno njeni. (Vprašanje je, če so vsi, ki so zunaj, svobodno ne njeni.) Skoraj ni Slovence, ki mu v določenem trenutku ne bi omogočili, ponudili, prigovarali, naj se oddalji od Cerkve. Prednosti takega koraka so na dlan. Tisti, ki ostane kristjan pa se onemogoči, da bi prišel v ospredje, in se dejansko uvrsti med drugorazredne državljan.

To ustvarja v naši Cerkvi posebno ozračje — ozračje svobode in jasnosti. Cerkev nima policije, je brez vsakršne možnosti prisile. V tem, se mi zdi, je velik napredok v primerjavi s preteklostjo. Težko govorim o ozračju, ki je prevladovalo v slovenski Cerkvi pred vojno. Vendar imam vtič, da je bila naša Cerkev sila avtoritarna, da je bil naš duhovnik rad oblašten, da je med nami vladalo ozračje prisiljenosti in nesvobode. Kot da je naš duhovščino obhajala temna domneva, da to ljudstvo v resnicu noče biti krščansko, da ga je treba k temu siliti, da ga je treba v tem s silo držati. Zato je bilo v slovenskem krščanstvu tako malo sproščenosti in pristnega veselja. Zato tako malo resnično velikih, izvirnih, samosvojih osebnosti v naši Cerkvi. Tu so domovali predvsem pridni, zlikani, usahli. Svobodni duhovi, ki so si upali misliti s svojo glavo, so uhajali ven ali pa so živeli ob robu in niso prišli do veljave. Cerkev je bila dostikrat zavjetje slabotnih in plašnih. Po vojni pa je zavel med nami drugačen veter in ti so se preselili drugam. Danes je med nami več notranje svobode, več religiozne pristnosti, več osebne vere.

Vendar se tu zastavlja vprašanje ljudskega krščanstva. Kako more v okviru, ki v njem živimo, krščanstvo ostati ljudsko, množično, kar je pri nas vedno bilo in kar je v globokem skladju z njegovo naravo? Krščanstvo ni nikdar hotelo biti sekta maloštevilnih izbrancev, marveč ljudsko, množično.

KAKO IZGLEDA LOCITEV CERKVE OD DRŽAVE

Povojni režim v Jugoslaviji je izvedel

Italijanski senat je razpravljjal o lakoti na svetu

Na pobudo italijanskih radikalov je 109 senatorjev podpisalo zahtevo po izrednem sklicanju parlamenta, ki naj bi razpravljjal o vprašanju lakote v svetu. Po podatkih OZN je namreč lani umrlo zaradi lakote 33 milijonov odraslih in 17 milijonov otrok. Zasedanja pa se je udeležilo komaj 90 senatorjev, ki so od predstavnikov vladeteli zvedeti, kakšna stališča bo za stopala Italija na 34. zasedanju OZN, ki se je 18. septembra pričelo v New Yorku in katere srednjeročne ukrepe misli spregjeti za boj proti lakoti.

Minister za zunanje zadeve Malfatti je v odgovoru pojasnil ukrepe, ki jih misli vladu odobriti prihodnji mesec na prvem sestanku medministrskega odbora za zunanjo gospodarsko politiko. Italija bo dvignila odstotek finančne pomoči, ki jo nudi deželam v razvoju od sedanjega 0,06% kosemataga narodnega dohodka na 0,12%.

Na demokrščanski predlog je senat odobril dokument, ki so ga podprle vse politične sile razen miscev. Ta dokument obvezuje vlado, da se bori vseposvod za rešitev problema lakote na svetu in da podpre vse pobude za razrožitev. Naložbe za oboroževanje naj bi potem služile razvoju revnih dežel.

UTRIP CERKVE

- V četrtek 13. septembra po jutranji maši je sv. oče sprejel desetletno Štefanijo Mosca, ki je srčno želeta videti paapeža. Mala Štefanija je v bolnišnici zaradi težke poškodbe na hrbitenici, ki jo je zabil pri prometni nesreči. Sv. oče je uslušal njeno željo in poslal vatikanski bolniški avto po bolnični, ki jo je pripeljal v Castelgandolfo.

- Patriarch German, ki vodi srbsko pravoslavno Cerkev že 25 let, je pred kratkim dopolnil 80 let življenja. Svoj življenjski jubilej je proslavljal s slovenskim bogoslužjem. Ob tej priložnosti je prejel številne čestitke od raznih verskih skupnosti.

- V času od 24. do 28. septembra bo duajskega kardinala Franz Königa na povabilo

ločitev Cerkve in države. To ni tij ločitev kot v zahodnih demokracijah. Tu gre pravzaprav za izločitev Cerkev iz družbenega življenja. Cerkev je v tem strukturiranem organizmu tujek, ostanek iz preteklega, premaganega in zavrnjenega sveta. Napovedujejo ji gotov konec. (Vendar so »prerokje glede tega danes nekoliko bolj diskretni.)

Tisočletna povezanost med državno oblastjo in Cerkvio je ustvarila v nas globoke refleksje. Kot nekaj samo po sebi umevnega smo sprejemali, da je Cerkev privilegirana, da ji oblast stoji ob strani, da ji daje potrebna sredstva za življenje, da uživa pri ljubljenih ugled, ki ga ima vse, kar podpira država. Tega je sedaj konec. Tem bolje. To ni samo negativno. S tem smo dobili neodvisnost (in te neodvisnosti ne smemo prodati!), ki je ne bi imeli, če bi bili denarno ali kakorkoli vezani na državo. Brez dvoma je ta položaj bolj zahteven, toda manj dvoumen. Vsekakor je to položaj, ki nam je dano v njem živeti.

Se več: treba je reči, da ne bi hoteli nazaj. Tu so pogoji za krščansko življenje. Zahtevamo samo to, kar je nakazal Janez Pavel II. 20. oktobra 1978 v svojem prvem govoru diplomatom: »Da bi se mogli kristjani brez posebnih privilegijev, vendar v vsej pravici vzgajati v veri, obhajati verske obrede in imeti kot poštene državljan enakovreden položaj v družbi.«

Ko danes Cerkev nagovarja človeka, lahko potrka na to, kar je v njem najboljšega: na njegovo svobodo, na njegovo religiozno odločitev. In človek se odloča za duhovne vrednote, brez sleherne materialne, politične ali druge koristi. Cerkev nagovarja človeka v središču, v njegovi veri, tam, kjer se svobodno odloča. Človeka vabi k urednemu človeškemu in krščanskega idealu; poziva ga k pravici, iskrenosti, poštosti, pogumu, ljubezni. K ničemur drugemu. Sredi moralne puščave, ki v njej živimo, sredi vsakdanjega nihilizma, ki se v njem gibljemo, je to za Cerkev izredna milost. Cerkev poziva človeka k trenošnosti, samostojnosti, k svobodi. Tako je sredi ideološke monotonosti edini prostor svobode, edini prostor, kjer Slovenec lahko sliši drugačne besede, besede o drugih stvareh.

(Drugič naprej)

OD TEDNA DO TEDNA

■ Italijanski državni predsednik Pertini je prvič, kar je bil izvoljen, uradno odšel v inozemstvo. Ves ta tened je prebil v Zahodni Nemčiji, kjer je bil gost zveznega predsednika Carstensa. Srečal se je tudi s kancelerjem Schmidtom, z voditeljem socialdemokratov Brandtom in z vodjem bavarških krščanskih demokratov Josefovom Straussom, ki bo na prihodnjih državnoborških volitvah kandidiral za kanclerja.

■ Dve največji stranki v Italiji, DC in PCI, sta pretekelo nedeljo priredili dve močni zborovanji z velikansko udeležbo. DC je imela v Modeni svoj 3. Praznik prijateljstva, PCI pa je v Milatu pripravila Praznik lista »Unità«. Na obeh zborovnih sta govorila glavna tajnika stranke. V Modeni se je Zaccagnini zavzel za linijo narodne solidarnosti. Obenem je potrdil, da na prihodnjem kongresu DC ne misli več kandidirati za mesto glavnega tajnika. Berlinguer v Milatu pa je napovedal ostopostranico sedanji Cossigovi vladi. Obenem je ponovil pripravljenost stranke za »zgodovinski kompromis« z DC. Prikazal je odnose, ki jih ima PCI do Sovjetske zveze, obozadol sistematično blatenje socialističnih dežel ter potrdil svoje nasprotovanje terističnim akcijam.

■ V Jugoslaviji je prišlo do katastrofalne železniške nesreče. Na postaji Stalač v Srbiji je tovorni vlak, ki je prihajal s stranske proge, zadel z boka v četrti in peti wagon osebnega vlaka in ju popolnoma uničil. Pri tem je izgubilo življenje 60 oseb, nad sto pa je bilo ranjenih. Nesreči je botrovala človeška nepazljivost, saj je strojevadja tovornega vlaka prešel dva zaprta signala.

Širite „Katoliški glas“

■ Zadnje državne zborske volitve so na Švedskem dale pičlo zmago levičarskemu bloku, ki ga sestavljajo socialdemokrati in komunisti. Socialdemokrati so si osvojili 155 sedežev, tri več kot na volitvah 1976, komunisti pa 20 (+ 3). Blok sredinskih strank ima skupaj 174 poslavcev. Od njih se je najbolje odrezala konzervativna stranka, ki bo imela 72 sedežev (+ 17). Centristična stranka je zelo nazadovala; imela bo 64 mest (- 22). Liberalna stranka je svoj položaj z 38 sedeži (- 1) skoraj ohranila. Rezultati pa še niso dokončni, ker še ni znanih 40.000 glasov, ki pridejo po pošti iz inozemstva.

■ Na zdravljenu v Moskvi je umrl prvi predsednik zahodnoafriške države Angola, Antonio Agostinho Neto. Star je bil 57 let. Po poklicu je bil zdravnik, ukvarjal se je pa tudi s pesništvom. Leta 1958 je ustavil Narodno gibanje za osvoboditev Angole (MPLA). Portugalska policija ga je kmalu arretirala in ga prepeljala v Lizbono, kjer pa je leta 1962 zbežal iz zapora in živel nato do razglasitve neodvisnosti Angole 11. novembra 1975 v izseljenstvu. Toda Angola še ni prišla do miru. Sledila je državljanska vojna, iz katere je izšel Neto ob pomoči Sovjetske zveze in kubanskih čet kot zmagovalec.

■ Močni mož v Afganistanu Taraki je mrtev. Umrl je na posledicah ran, katere je prejel ob prepiru, ki je nastal v vladni ekipe. Se pred objavo smrti ga je zamenjal v vodstvu edino priznane vladne stranke in na čelu države dosedanji ministri predsednik Hafizullah Amin. Taraki je bil zaradi svojega bojevitega marksizma med muslimanskim prebivalstvom zelo nepriljubljen. Skoro vso državo je že zajel val protikomunistične gverile, ki jo je njegova vlad komaj še obvladala.

■ Močni mož v Afganistanu Taraki je mrtev. Umrl je na posledicah ran, katere je prejel ob prepiru, ki je nastal v vladni ekipe. Se pred objavo smrti ga je zamenjal v vodstvu edino priznane vladne stranke in na čelu države dosedanji ministri predsednik Hafizullah Amin. Taraki je bil zaradi svojega bojevitega marksizma med muslimanskim prebivalstvom zelo nepriljubljen. Skoro vso državo je že zajel val protikomunistične gverile, ki jo je njegova vlad komaj še obvladala. Po sporobičnih sovjetskih tiskovnih agencij Tass bi se dalo sklepati, da je Taraki postal nadležen tudi Moskvi in da so tam zamenjavo zadovoljni.

patriarha Germana uradno obiskal srbsko pravoslavno Cerkev in imenu katoliške Cerkev. Spremljalo ga bo zastopstvo dunajske ustanove »Pro Oriente«. Kardinal König bo obiskal tako pravoslavni sedež v Beogradu kot v Sremskih Karlovcih.

■ Krakovski nadškof kardinal Macharski je dejal, da je papežev obisk na Poljskem vplival tudi na duhovne poklice. V bogoslovje v Krakovu se je priglasilo doseg 87 študentov. V preteklih letih je letno vstoto nekako 50 študentov.

■ Barcelonski kardinal Jubany Arnau je napisal pastirske pismo, v katerem vernike poziva k zvestobi do Cerkve. Ni mogoče hoditi za Kristusom, če obrneš hrbet Cerkevi, ki jo je on ustanovil prav zato, da vodi ljudi na poti proti večnosti. Zato nas ničesar ne sme odvrniti od zvestobe do Cerkve. Ta je, kolikor je božja ustanova, sveta. Kolikor pa so njeni člani ljudje, potrebuje stalnega očiščevanja.

■ Zahodnonemška poštna uprava se je spomnila 800-letnice smrti sv. Hildegarde iz Bingena s posebno jubilejno znamko. Svetinja, ki je ustanovila dva samostana benediktink, je namreč umrla 17. septembra 1179. Bila je žena globokega duhovnega življenja in pisateljica prirodoslovnih spisov.

Zadnje čase se večko piše o Kurdih, ki se v Iranu borijo za svojo avtonomijo. Kurdske ozemlje (piklasto označeno) je razdeljeno na 5 držav: Sovjetsko zvezzo, Turčijo, Sirijo, Irak in Iran. Po prvi svetovni vojni je bila ustanovljena kurdska država, ki pa zaradi interesov zahodnih velesil (petrolej!) ni nikdar zaživila. Od tod obupni boj Kurdov za svobodo.

Čigavi sta Judeja in Samaria?

Jabolko spora na Bližnjem vzhodu

S svetopisemskim imenom Judeja in Samaria ima izraelska oblast in uprava nado imenovati dve pokrajini na ozemlju Palestine; prostor nazivajo svetovna obvezna ozemlja nikoli ni izpolnila. Palestinsko-arabska država enota se ni uresničila in je ni. Ustanoviti jo danes bi pomenilo katastrofo. Da bi do česa podobnega prišlo, bi bilo treba mnogo časa, ki celo rane, mnogo uvidevnosti in mnogo dobre volje, predvsem pa državniške modrosti.

Kdo je po vsem povedanem suvereni, mednarodno pravno priznani lastnik Judeje in Samarie? Niti arabska država, ki je ni, niti Jordanija, niti Izrael. Zdi se, da bi bila ustanovitev palestinske arabske samostojne enote najboljša rešitev, je pa to v današnjem položaju nemogoče. Judeje temu z vso silo nasprotujejo. Treba bo vsekakor daljšega časovnega razdobja, uvedenosti in postopnega reševanja. L.P.

■ Letos je število romarjev v Lurd v primerjavi z lanskim letom poraslo za 28 odstotkov. Samo od 16. do 31. avgusta je prišlo v Lurd 39.000 oseb (lani 17.000). Od tujev je bilo največ Italijanov.

■ Močna eksplozija je v mestu Bruneck v Pustriški dolini na Južnem Tirolskem razdejala spomenik, posvečen italijanskiemu alpincu. Odgovornost za atentat je prevezla organizacija »Tiroler Schutzbund« (Zveza za obrambo Tirolske). Vseskrbno združenje alpincev je sklenilo, da bodo z obnovno spomenika takoj pričeli.

Slovenski trenutek
(nadaljevanje s 1. strani)
njih let je ravnanje s profesorji skupine Praxis na beograjski univerzi: klub temu, da so bile samoupravne v celo partijske organizacije za to, da ti profesorji na univerzi ostanejo, so morali leteti. Najvažnejše družbene odločitve imata v zakupu najoznajnejših partijskih vrhov. O kakšnem resničnem samoupravljanju ne moremo govoriti.

Sicer pa ideja o samoupravljanju ni Marxova.
Ne, ni. Celotno je bila vselej v ostrem nasprotju z leninistično-stalinistično enostransko zamislio družbo. Tega se je zavedal tudi Kardelj, ki se je zato skušal reševati v navidezni »pluralizem samoupravnih interesov«. KPJ je vedno vse, ki so se zavzemali za dosledno in vsestransko uresničevanje samoupravljanja, obtoževala, da s tem zanikujo vodilno vlogo delavske »avantgarde«. V osnovi ostaja KPJ zvesta leninistično-stalinističnemu samovladaju.

Velikokrat beremo trditev, ki jo ponavljajo tudi najbolj odprt jugoslovanski marksisti, da je za obstoj Jugoslavije nujno potreben enostranski komunistični sistem; če bi dovolili več strank, bi se te v glavnem organizirale po narodnostem ključu, s tem pa bi se ponovila situacija prve Jugoslavije, ki da je razpadla predvsem zaradi nerešenega narodnostnega vprašanja.

Povojni komunistični režim ni kljub pričakovanih narodnostnih vprašanjih nujno potreben enostranski komunistični sistem; če bi dovolili več strank, bi se te v glavnem organizirale po narodnostem ključu, s tem pa bi se ponovila situacija prve Jugoslavije, ki da je bil razpad komunističnega samovladja. Tu zadenemo na vprašanje: ali je višja vrednota pravica slehernega naroda do samoodločbe (da živi v svoji državi ali pa v zvezi z drugimi narodi) ali pa obstoje Jugoslavije, ki ni doslej nikdar izpolnila pričakovani posameznih narodov? Treba je reči, da je na prvem mestu pravica narodov do samoodločbe, do svoje države, in da je Jugoslavija lahko le rezultat te samoodločbe.

Kaj pričakujete od slovenskih izseljencev za matično Slovenijo v družbenem oziru?

Gotovo je, da bodo ob razpadu komunističnega režima v Jugoslaviji — ta bo z ves gotovostjo prišel, čeprav ne vemo, kdaj in kako — odločali ljudje doma. Vendar bi bila dolžnost slovenskih izseljencev po svetu, kjer imamo toliko raznolikih demokratične družbene ureditve Slovenije in praktičnih ukrepov v tej smeri. Te različne možne družbene programe za čas po padcu sedanjega totalitarnega sistema bi morali potem izseljenici razširiti po vsej slovenski sredini, posebno še v matični domovini; možnosti za to

„La vengeance du tzigane“

Peta francoska izdaja Jurčičevega romana v prevodu dr. Ferdinanda Kolednika.

Pred kratkim smo v našem listu omenili, da je izšla pri založbi »Messaggero« v Padovi tudi italijanska izdaja znanega Jurčičevega romana »Jurij Kozjak« pod naslovom »La vendetta dello zingaro«. Omenjeno novico tokrat dopolnjujemo s podatkom, da gre že za tretjo italijansko izdajo tega priljubljenega slovenskega romana, ki je bil preveden kar v 55 svetovnih jezikov. In to večinoma na pobudo in prizadevanje dr. Kolednika; ta je roman sam prestavil vsaj v štiri jezike, italijanski, francoski, angleški in nemški. Za izredno dovršen francoski prevod je dr. Kolednik prejel posebno priznanje znamenite Francoske Akademije za usluge francoskemu jeziku s strani inozemcev.

Zato ni nič izrednega, da je francoska izdaja »Jurija Kozjaka« v Kolednikovem prevodu doživela več izdaj. Zadnjo leta 1959, kateri je francoski kardinal Eugène Tisserant napisal posebno posvetilo. Letos pa je izšla že peta francoska izdaja, v benediktinski založbi Pro Europa Christiana v mestu Aix-en-Provence.

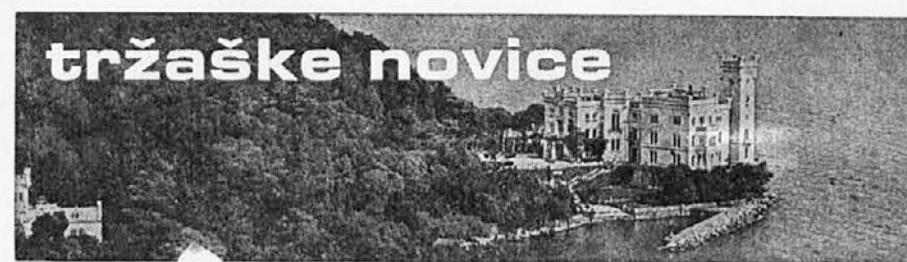
Nova, peta francoska izdaja Jurčičevega romana je tiskana na lepem belem papirju, z uvodnikom stalnega tajnika Francoske Akademije Georges Goyau k prvi predvojni izdaji, s ponatisom priporočila kardinala Tisseranta, katerega je ponovil leta 1969, s predgovorom samega prevajalca dr. Kolednika k prvi izdaji in z njegovim predgovorom k sedanjem peti izdaji.

Preprosta priročna, a tako pomembna izdaja po svoji opremi in uvodnikih, ki tuja seznanijo z obstojem slovenskega naroda, njegove zgodovine in kulture, je zelo primerna tudi za slovenske rojake, ki živijo v francoskem svetu, da jo kupijo za doraščajoče otroke ali kot priložnostno darilo francoskim prijateljem in znancem. Naslov založbe, če povprašajo v knjigarnah, pa je mogoče ni na zalogi in bi jo knjigarna naročila, je: Fraternité Saint-Benoit, »4 l'Oliverie«, 126 Cours Gambetta, 13100 Aix-en-Provence.

Ferdinand Kolednik, doktor filozofije, izseljeni duhovnik, vrši pravcati apostol slovenske kulture v svetu, saj je poleg Jurčiča prevajal tudi Finžgarja, Meška, Terčelja, Beličiča, Majena, Zoro Pišanca, patra Bazilija in druge. Toda ne gre samo za prevajanje, pač pa tudi za dogovore z založbami, ki se hočejo pred morebitnimi tveganji zavarovati, tako da mora sam prevajalec vnaprej pokriti vsaj del tiskarskih in drugih stroškov. Za peto francosko izdajo npr. kar 12.000 frankov vnaprej.

Orjaško delo, ki ga zmori le izreden idealizem, pa tudi slovenska marljivost, vztrajnost ali, če hočete, trma. Obžalovati je, da to velikansko delo dr. Kolednika v matični domovini ne najde ne odmeve ne omembe, dasi ne gre za noben ideološki problem v njegovih pobudah. Njegov duhovniški poklic ne more biti vzrok doslednemu zamolčevanju tako velikega kulturnega poslanstva, saj so bili končno duhovniki tudi Finžgar, Meško, Gregorčič in še kdo, katerih dela danes matica slej ko prej priznava in izdaja.

Da si ni mogoče razlagati tega molka potem kot zadrgo. Ena sama osebnost, kot je dr. Ferdinand Kolednik, je s svojo prizadevnostjo in požrtvovalnostjo lahko oskrbelo več slovenskih prevodov kot pa uradne slovenske univerzitetne, akademiske in druge ustanove v Ljubljani, ki imajo prav v ta namen ustanovljene posebne

Novo šolsko leto

Novo šolsko leto za višje srednje šole v Trstu se je začelo s sv. mašo, ki jo je daroval g. škop Bellomi. Po evangeliju je profesorje in dijake nagovoril in razložil, kakšen pomen ima šola za življenje vsakega človeka in kako je treba na šolo gledati. Dijaki so se sv. maše udeležili v polnem številu. Po maši sta dve dijakinji v narodnih noši izročili škofu šopek cvetja.

Na povabilo ravnateljev je g. škop šel v šolo, kjer se je skoraj eno uro razgovarjal s profesorji. Ravnatelj Egidij Koštuta se je škofu zahvalil za njegovo zanimanje za slovensko šolo in zdravo rast slovenske mladine.

Slovensko stalno gledališče v novi sezoni

V abonmaju bodo uprizorjena sledeča dela: Etbin Kristan: Kato Vrankovič; Edward Albee: Kdo se boji Virginije Wolf?; drama; John M. Synge: Vražji fant zahodne strani, komedija; Slavomir Mrožek: Tango; Ivan Cankar: Lepa Vida, dramska pesnitev v gostovanju SLG Celje; Henry de Montherlant: Port Royal, drama; Ivo Tijardović: Splitski akvarel, opereta, gostovanje gledališča »Komedijsa« iz Zagreba.

Izven abonmaja: Lojze Cijak: Neurje, drama v narečju; Giuseppe Berto: Neznani Benečan; Dacia Maraini: Ženski na podeželju, igra o ženskih problemih; V. Mejholt-J. Bondi Alinur: mladinska igra.

Vrste abonmajev v Trstu: red A (premierski); red B (prva sobota po premieri); red C (prva nedelja po premieri); red D

(mladinski v sredo); red E (mladinski v četrtek); red F (druga sobota po premieri); red G (popoldanska predstava na praznične dni); red H, I in J so mlatinski.

Cene abonmajev za sedem predstav: parter I (sredinski sedeži) premiera 25.000 lir, ponovitve 15.000 lir; parter II (ostali sedeži) premiera 21.000 lir, ponovitve 15.000 lir; balkon 10.000 lir.

SSG razpisuje (razen premiere v Trstu) tudi družinski abonma, ki omogoča družinam skupni obisk z osnovnim abonmajem, h kateremu vsak nadaljnji družinski član doplača 10.000 lir. Mladinski abonma velja za vse sedeže in stane prav tako 10.000 lir. Po isti ceni nudi abonma tudi invalidom. Abonma red F in red G stameta 11.500 lir.

Vpisovanje abonmajev od 20. do 29. septembra od 14. ure pri glavni blagajni Kulturnega doma, ul. Petronio 4. Dosadanji abonenti lahko obnovijo abonma tudi telefonsko do 27. septembra od 9. do 14 ure, tel. 734265.

Odločna akcija slovenskih staršev v Miljah

Občinska uprava v Miljah je pred časom namenila poslopje v ulici D'Annunzio slovenskemu šolskemu centru. Pa je prišlo drugače. 25. julija letos je tržaški šolski skrbnik prof. Angioletti podpisal dekret o namestitvi dveh italijanskih sekcij otroškega vrtca v istem poslopu. Del italijanskih staršev je sprožil nato akcijo, naj bi ti dve sekciji ostali v slovenskem šolskem centru, s čimer bi bile pravice slovenskih staršev in otrok bistveno okrnjene. Zato so se slovenski starši odločili za zasedbo poslopja. Ta zasedba naj bi trajala toliko časa, dokler se italijanski sekciji ne izselita, saj imata možnost nastaniti se v Čamporah in naselju Fonderia. Slovenski starši ne bodo zapustili stavbe v ul. D'Annunzio niti pošiljali otrok v osnovno šolo, dokler šolski skrbništvo ne bo dalo pismenega zagotovila, da se bosta italijanski sekciji izselili, slovenski otroci pa dobili pravico do svojega centra, seveda s popolno uporabo tudi prvega nadstropja, kjer sta sedaj dve stanovanji.

Slovenci po svetu

Razočaranje nad slov. filmi

Slovenski mesečnik »Misli«, ki izhaja v Melbournu v Avstraliji, prinaša v svoji majski številki tudi pismo, v katerem eden izmed bralcev izraža razočaranje nad dve ma slovenskima filmoma, ki ju je Jugoslavija poslala v Avstralijo. Gre za film »Pomlad prihaja«, ki prikazuje kurentovanje, običaj, ki naj bi ga Cerkev z vojaščino zatrala. Pod kurentovskimi maskami da je bilo vedno dosti umorov in osebnih maščevanj.

Drugi film pa je znan kot »Udovstvo Karoline Zašler«, ki je že v Sloveniji vzbudil zaradi svoje moralne surovosti proteste: zakonsko varanje, samomor enega za konča za njim pa še drugega. Jezik pa je neponovljiv prostasti žargon.

Zato ni prav nič čudno, da so izrazi razočaranja nad tako slovensko »kulturno« prišli tudi s strani avstralske javnosti. »Kaj je res potrebno, da nas Jugoslavija predstavlja s takimi filmi?« se sprašuje uredništvo »Misli«. Kot da bi bili Slovenci nekaki novogvinejski ljudožerci, ki se v maskah med seboj koljejo in pobijajo. Kaj res ni primernejših filmov za mednarodne filmske festivalne po svetu?

Nove orgle za cerkev sv. Rafaela v Sydneju

Orgle v slovenski cerkvi sv. Rafaela v Sydneju v Avstraliji so razglasene in do trajane. Naši rojaki v tem velikem avstralskem mestu in drugod po deželi so začeli z nabirko za nabavo novih. Skrb za nabirko je prevzel dr. Mihail Colja, primorski rojak.

V junijski številki slovenskega mesečnika »Misli«, ki povezuje slovenske rojake širok Avstraliji, pojasnjuje dr. Colja, kaj pomeni za slovenske ljudi lepo zborovsko petje, posebej pa še cerkveno. Kako je bilo na Primorskem pod fašizmom? Nazadnje je moglo slovensko petje obstati le po cerkvah in slovenski verouk se je razlagal le po skritih kotih zakristij. Tu tudi fašizem slovenski primorski duši ni mogel do živega.

Odziv med slovenskimi rojaki v Avstraliji za nabirko je razveseljiv, junija meseca je bilo nabranih že 2.200 avstralskih dolarjev. Upamo in želimo, da bodo pri Sv. Rafaelu lahko kmalu peli ob spremljavi z novimi orglami!

Mednarodno leto otroka

V Recoaro Terme so se od 13. do 16. septembra vršili študijski dnevi na temo »Otrok in družba bodočnosti«. Zborovanje je organiziral Sociološki inštitut »Rezzara« iz Vicenze pod pokroviteljstvom Bureau International Catholique Enfance (BICE) odbora UNICEF za Italijo - Fond OZN.

Zborovanje je odpril škop iz Cremone z govorom »Evangeljska primerjava otroka in starševska odgovornost«. Vsa predavanja so bila na visoki znanstveni ravni, saj so nastopili sami strokovnjaki iz italijanskih univerz Rima, Milana, Pise, Brescie, papeške Lateranske univerze, ter msgr. Edouard Gagnon iz papeškega odbora za družino, dva škofa in en pomožni škop. Udeležencev je bilo 243.

Udeleženci so se razdelili na šest delovnih skupin z obravnavanjem naslednje te-

matike: 1. Družinska vzgoja in delo staršev; 2. Pomanjkanje družbenih in vzgojnih ustanov; 3. Mesto in emarginacija; 4. Manipulacija otrok in množična sredstva obveščanja; 5. Otroci sirote in problem pošinovljivosti; 6. Položaj otroka v svetu in mednarodna solidarnost.

Zanimiva so bila tudi vsa druga predavanja kot: Vzgoja otroka v mednarodni perspektivi sedanjega prehoda kulture; usmerjanje in perspektive za odgovorno vzgojo otroka bodoče družbe; prva leta življenja in temelji za polaganje osebnosti; osebna identiteta, samouresničevanje in vzgoja za vrednote; transcendentalna razsežnost in verska vzgoja.

Tečaj se je zaključil s koralnim instrumentalnim koncertom Schola cantorum bazilike sv. Feliksa iz Vicenze - F. V.

Draga 1979: med predavanjem prof. Franceta Vodnika iz Ljubljane

V nedeljo 23. septembra bo v kapeli bl. Leopolda Mandiča pri DOMJU

SREČANJE BOLNIKOV

invalidov, ostarelih ter osamljenih bratov in sester

ob 15. uri: zbiranje romarjev in priložnost za sv. spoved;

ob 16. uri: sv. maša in kratka prireditev.

Prijavite se pri svojih duhovnikih, ki bodo po možnosti poskrbeli tudi za prevoz. Vljudno vabljeni na sodelovanje naši šoferji, še zlasti pa skavti in skavtinje.

tobusom, ki nam ga je dalo na razpolago podjetje iz Viterba, odpotovali v Agro Viterbese v smeri Tirenškega morja. Tu so živelii v VI. in V. stoletju pr. Kr. Etruščani. Nekateri zgodovinarji so mnenja, da so bili baje slovenske krvi. Prišli so s severa kot Slovinci in se naselili po obširnih planinah srednje in severne Italije. Sledovi Etruščanov so se zlasti ohranili v sedanjem Laciu in deloma v Toscani.

V mestu Tarquinia smo si v palači Vitelleschi ogledali zanimiv muzej izkopanij, ki so jih našli v etruščanskih grobovih in predstavljajo prave umetnine, če pomislimo, da so jih izdelali ljudje, ki so živelii pred 2.400 leti in več. Na griču Monterozzi smo obiskali nekropole (grobnice) iz VI. stol. pr. Kr. Tu so sedaj obsežna žitna polja. Kmetje so začigali strnišča; med dimom in ognjem, v vroči sončni pripeki smo prodrieli do podzemskih grobišč. Strme stopnice so vodile navzdol do kamnu izdolbenih prostorov, ki so služili za pokopališče vse družine. Nekatere grobnice so imele na zidovih še lepo ohranjene freske iz mitologije Etruščanov, ki so verovali v posmrtnost duše. Zanimanje za etruščano zgodovino je še vedno živo. Dokaz za to je ta, da na tej poti nismo bili sa-

mi. Polno turistov si je skupaj z nami ogledovalo te pomnike preteklih dob.

Pot nas je peljala dalje po valoviti pokrajini med oljčnimi gaji in vinogradi do Tirenškega morja. Pri Civitavecchia smo zavili proti Cerveteri, kjer smo imeli koso in po koso bil na sporedu ogled velikega grobišča na griču Banditaccia. Tu smo več ur hodili med stožčastimi grobnicami. V nekaterih so bili še sarkofagi, večina pa so bile prazne in neprehodne, ker jih je zalila voda.

Ob jezeru Bracciano smo se na večer vrnili v Viterbo za prenočitev.

V BOLSENO IN PIENZO

Kdor je obiskal mogočno stolnico v Orvietu, kjer hranijo s Kristusovo krvjo prepojeni telesnik (korporal), si bo želel še v Bolseno, kjer se je ta čudež zgodil. Nam je bila dana ta sreča, da je naš voditelj dr. Kosmač maševal prav na oltarju sv. Kristine, kjer se je leta 1263 dogodil evharistični čudež, ko je češkemu duhovniku med posvetitvijo svetih podob, ko je dvolil v moč posvetilnih besed, pritekla kri iz sv. hostije in pustila madež na telesni kri in na oltarju.

Nadaljevali smo pot proti Sieni. Med

potjo pa smo se ustavili še v Pienzi, rojstnem kraju tržaškega škofa in humanista Enea Silvia Piccolominija, poznejšega papeža Pija II. Ogledali smo si srednjeveško Piccolominijev palacio, delo umetnika Rosellina (1459-63). Zadnji član te znamenite srednjeveške rodbine je umrl leta 1963. Voditelj romanja nam je med potjo orisal življenje tržaškega škofa Piccolominija, ki je bilo zelo razburkano in polno zapletljajev, a je končno učenega in razgledanega Piccolominija pripeljalo do papeškega prestopa.

V SIENI

Sonce je bilo še visoko, ko se je pred nami prikazala Siena, mesto ležeče na treh gričih slikovite toskanske dežele. V XI. in XIV. stoletju je bilo svobodno mesto in tako politično ter kulturno središče. Zelo je znana Scuola Senese. Iz središča mesta, Piazza del Campo, kjer se vsako leto vršijo znamenite konjske dirke med zastopniki 17 mestnih četrti, takozvane Corse del Palio, smo prišli pred stolnico, ki je eden od najlepših v Evropi. Smo prišli pred stolnico, ki je eden od najlepših v Evropi. Nadaljevali smo pot proti Sieni. Med

GOVORICA TISOČLETIJ

V četrtek 6. septembra smo z drugim av-

